

Ապա առաջնորդել են մեզ Գրիգորյան Երկար Ֆեոդակներ շվայր ու իշխաններ չնչին...
ԵՐԵՎԱՆԻ ԶՐԱՆԵՍ

Այունյաց երկիր

www.syuniacyerkir.am

Գինը 100 դրամ: Հիմնադրվել է 1991 թ. «ՍՅՈՒՆԻԱՅ ԵՐԿԻՐ» ՍՊԸ-ով:
25 ՀՈՒՆԻՍԻ 2013 թ. № 20 (293)

Ներկայացվել է Սյունիքի նորանշանակ մարզպետը

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

Հունիսի 11-ին ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարի առաջին տեղակալ Վաչե Տերտերյանը մարզպետարանի դահլիճում մարզպետարանի աշխատակազմին, մարզային ստորաբաժանումների պատասխանատուներին, մարզի քաղաքային համայնքների ղեկավարներին ներկայացրեց նորանշանակ մարզպետ Վահե Հակոբյանին: Փոխնախարարն իր խոսքում ընդգծեց այն միտքը, որ Վահե Հակոբյանին մանրամասն ներկայացնելու անհրաժեշտության չկա, ինչը պայմանավորված է նրա պատգամավորական գործունեությամբ, մասնավորապես Ազգային ժողովում մարզին առնչվող հիմնահարցերը ներկայացնելով: Վաչե Տերտերյանը հանդուրժեց հայտնեց, որ մարզի առողջ ուժերի հետ համագործակցելով Վահե Հակոբյանը կլուծի մարզի, ինչպես նաև մարզպետարանի, որպես տարածքային կառավարման ինստիտուտի առջև ծառայած խնդիրները, մասնավոր չոր նա ունի երկրի նախագահի եւ հանրապետության կառավարության օժանդակությունն ու պատրաստակամությունն այդ խնդիրները նախատեսված ժամկետում լուծելու: Բանախոսը նաև շնորհակալություն հայտնեց Սուրեն Խաչատրյանին նրա պաշտոնավարման տարիներին իրականացրած աշխատանքի համար: Նաև գնահատանքի խոսք հղեց Արա Դուրյանին, ով որպես մարզպետի պաշտոնակատար, մեկ ամսից ավելի ժամանակում ապահովել մարզի բնակացուն ընթացքը:

Տաշտունում գողեգող կառուցվում է ոսկու արդյունահանման ձեռնարկություն

Տաշտուն գյուղի անմիջական հարեանությամբ (այդ գյուղի վարչական տարածքում) ինչ-որ «ԱՏ-Մետալս» ՍՊ ընկերություն ձեռնարկություն է հիմնադրում: Այնտեղ աշխատողները հավաստիացնում են, թե կառուցվում է ոսկու արդյունահանման ֆաբրիկա՝ նորագույն տեխնոլոգիաներով: Մեղրիում էլ մեզ հավատացնում են, որ Տաշտունի տարածքում գերազանցապես ուրանի պաշարներ են եւ խոսք կարող է լինել միայն ուրանի արդյունահանման մասին: Տարա-

կարծությունները, սակայն, այդ հարցերում չեն միայն: Տաշտունի բնակիչների դիրքորոշումն էլ երկփեղկված է: Ոմանք գտնում են, որ այդ ձեռնարկության կառուցմամբ գյուղում զբաղվածության խնդիր կլուծվի, ոմանք էլ կտրուկ դեմ են գյուղի տարածքում հանքարդյունաբերական ձեռնարկություն հիմնելուն: Գյուղի բնակչուհի Անահիտ Փարսադանյանը, օրինակ, կարծում է, որ այդ ֆաբրիկայի գործարկմամբ Տաշտունում լուրջ սպառնալիքի տակ կհայտնվեն մարդկանց

կյանքն ու առողջությունը: Գյուղաբնակներից մի քանիսն էլ պատմեցին, որ ձեռնարկության հիմնարկման առիթով գյուղում կազմակերպված հանրային լսումն ավելի քան կեղծ է եղել, գյուղի բնակիչների կարծիքը հաշվի չեն առել, հիմք է ընդունվել բացառապես գյուղապետի թայֆայի կարծիքը: Մեղրի քաղաքի բնակիչներն էլ անհանգստանալու իրենց պատճառներն ունեն: Նախ՝ շրջակա Շարունակությունը՝ էջ 5

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄ

10 հունիս 2013, 697 - Ա

Վ.ՀԱՎԿՈՒՅԱՆԻՆ ԻՆ ՅՅՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶՊԵՏ ՆՇԱՆԱԿԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ղեկավարվելով Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրության 88.1-ին հոդվածով եւ հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության նախագահի 1997 թվականի մայիսի 6-ի ՆՅ-728 հրամանագրի 1.7-րդ կետը՝ Հայաստանի

Հանրապետության կառավարությունը որոշում է Վահե Հակոբյանին Նշանակել Հայաստանի Հանրապետության Սյունիքի մարզպետ: **Տիգրան Սարգսյան**

Ների պաշտպանության եւ հանրային հարցերի մշտական հանձնաժողովի անդամ, 05.02.2010-31.05.2012թթ.՝ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի անդամ: 2012թ. մայիսի 6-ին Ազգային ժողովի պատգամավոր է ընտրվել թիվ 38 ընտրատարածքից: Ամուսնացած է, ունի երկու երեխա: ՀՀ անդամ է:

ԱՅՏԵՆՍ
Վահե Հակոբյան. ծնվել է 1977թ. մայիսի 18-ին քաղաք Քաջարանում: 1994-1999թթ. սովորել է Երևանի ժողովրդական տնտեսության ինստիտուտում եւ ստացել տնտեսագետի որակավորում: 1999թ. ընդունվել է Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների եւ կրոնիկայի նախարարության տնտեսագիտական հետազոտությունների ինստիտուտի սասիրանտուրան: 1999 թվականին հանդիսացել է «ԱՎՍԱՓ» ՍՊԸ-ի խորհրդի նախագահ: 2000-2002թթ. աշխատել է Հայաստանի Հանրապետության պետական գույքի կառավարման նախարարության մոնիտորինգի եւ աուդիտի վարչության մոնիտորինգի բաժնի պետ: 2003թ. պաշտպանել է գիտական թեզ եւ ստա-

ցել տնտեսագիտական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան: 2003-2004թթ. աշխատել է «Ձանգեզուր մայնինգ» ընկերության գործադիր տնօրեն: 2004-2007թթ.՝ Ազգային ժողովի պատգամավոր (թիվ 52 ընտրատարածք), Ազգային ժողովի ֆինանսավարկային, բյուջետային եւ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի անդամ: Խմբակցություններում եւ պատգամավորական խմբում չի ընդգրկվել: 2007-2012թթ.՝ Ազգային ժողովի պատգամավոր (թիվ 38 ընտրատարածք): 19.06.2007-07.05.2008թթ.՝ Ազգային ժողովի պետական-իրավական հարցերի մշտական հանձնաժողովի անդամ, 07.05.2008-05.02.2010թթ.՝ մարդու իրավունք-

Ընտրողներին հաշվետվություն է ներկայացնում Աժ պարզամավոր Հայկ Գրիգորյանը

ՊԱՏՎԱԾՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

«Սյունյաց երկիր» 2013թ. հունիսի 29-ի համարում հարց էր առաջադրվել՝ ինչո՞վ էին զբաղված մեր պատգամավորներն անցած մեկ տարում: Դիմել էինք մեծամասնական ընտրակարգով պատգամավոր դարձած եւ Սյունիքի մարզ Աժ-ում ներկայացնող Հայկ Գրիգորյանին ու Վահե Հակոբյանին հետեւյալ տեքստով՝ «Պարոնայք պատգամավորներ, հինք ընդունելով «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքը, խնդրում ենք ներկայացնել հաշվետվություն պատգամավորական մեկամյա գործունեության, նախընտրական ծրագրի (խոստումների) կատարման, այունիքյան հիմնախնդիրների հանդեպ ձեր կողմից պահպանվող լռության պատճառների մասին՝ ընթերցողին ներկայացնելու համար»: Ավելացրել էինք նաեւ՝ «Ձեր պատասխանն ակնկալում ենք ստանալ տասը օրվա ընթացքում: Չպատասխանելն էլ՝ պատասխան է...»:

Թիվ 37 ընտրատարածքի հարգարժան հայրենակիցներ

Խոստովանեն՝ շատ ուրախ եմ, որ, ի դեմս մարզային «Սյունյաց երկիր» թերթի, ինձ ընձեռվել է պատեհ առիթ ձեզ ներկայացնելու հաշվետվություն այս մեկ տարվա իմ պատգամավորական գործունեության վերաբերյալ: Ինչպես կյանքում, այս հաշվետվության մեջ էլ, լինելու եմ անկեղծ՝ անկախ նրանից, թե անկեղծությունս ինչպես կգնահատվի իմ ընտրողների կողմից:

Քանի որ իմ նախընտրական ծրագրի հիմնական գյուղատնտեսությունն էր, ուստի, ընտրվելուց հետո, գործնական այցելություններ կատարեցի Գորիսի եւ Սիսիանի տարածքի մի շարք գյուղական համայնքներ: Իմ այս ճանաչողական այցերն ընթացքի մեջ են. ինձ մնում է այցելել մի քանի համայնք եւս: Շրջելով համայնքներում, գրուցելով գյուղապետերի հետ, մեկ առ մեկ իրազեկվեցի խնդիրներին եւ այդ ուղղությամբ արդեն իսկ կատարում

եմ որոշակի կոնկրետ աշխատանք: «Հայաստանի Հանրապետության 2012թ. պետական բյուջեի կատարման մասին» տարեկան հաշվետվության քննարկումների ժամանակ Ազգային ժողովի մշտական հանձնաժողովներում հարց բարձրացրի Սյունիքի մարզում եւս հակակարկտային կայանների տեղադրման մասին եւ հասա այն բանին, որ առաջիկա երեք տարվա ընթացքում Սյունիքում եւս կգործարկվեն այդպիսի կայաններ: Այս հարցն անվերապահորեն կպահեն ուշադրության կենտրոնում առաջիկա չորս տարվա գործունեության ընթացքում, քանի որ իմ նախընտրական ծրագրում դա կարեւորել էի:

Նախընտրական ծրագրում կարեւորել էի նաեւ հայ կնոջ ու հայ ընտանիքի մոր դերի բարձրացումը հարցը եւ այս ուղղությամբ եւս հետևողական գործունեություն եմ ծավալում: Ձեկուցում եմ ձեզ, իմ հարգարժան ընտրողներ, որ ես հանդիսանում եմ օրենքի համահեղինակ, ըստ որի գործատուն այսուհետ կարող է ֆիզարձակուրդում գտնվող կնոջն ազատել աշխատանքից միայն ընկերության լուծարման պարագայում: Հավելեմ, որ աշխատում եմ ուրիշ օրինագծերի վրա նույնպես, որոնց մասին առաջիկայում իրազեկ կդարձնեմ ձեզ:

Այժմ աշխատում եմ մեկ այլ կարեւորագույն օրինագծի վրա, որն առնչվում է մինչեւ երկու տարեկան երեխաների խնամքի նպատակին, որից այժմ օգտվում են այն աշխատող մայրերը, ովքեր գտնվում են երեխայի խնամքի համար նախատեսված արձակուրդում: Ես ցանկանում եմ առաջարկել, որ երեխայի խնամքի նպատակով բոլոր երեխաների համար, անկախ նրանից՝ մայրն աշխատող է, թե՛ ոչ: Այս

խնդիրը շատ անգամ է բարձրացվել եւ բյուջեի տրոհման պատճառով չի ընդունվում, բայց, կարծում եմ, որ ձեռքներս ծալած չպետք է նստենք: Վստահ եմ, որ շուտով կհասնենք արդյունքի:

Մեկամյա գործունեության ընթացքում հանդես եմ եկել մի շարք հայտարարություններով, որոնցից առավել կարեւորում եմ Սիսիանի տարածաշրջանում գյուղատնտեսական հագեցած տեխնոպարկի ստեղծումը՝ հաշվի առնելով, որ Սիսիանի տարածաշրջանը մի ժամանակ համարվում էր «հացի շտեմարան»:

Եթե դուք հետևում եք ինտերնետային կայքերում Աժ միստերի ուղիղ հեռարձակմանը, կտեսնեք, որ ձեր վստահության քվեն ստացած պատգամավոր պարբերաբար հարցերով դիմում եմ կառավարությանը՝ նշված եւ ուրիշ այլ խնդիրներով:

Իմ հարգարժան ընտրողներ, խոստացել էի անկեղծ լինել եւ հայտնում եմ ձեզ, որ չնայած ձեռքերս ծալած չեմ նստում խորհրդարանում, բայց եւ գիտակցում եմ, որ միշտ կարելի է անել ավելին: Առաջիկայում ավելի հաճախակի կդարձնեմ ընտրողների հետ իմ հանդիպումները: Սեպտեմբեր ամսից պլանավորում եմ շարունակել հանդիպումներս քաղաքացիների հետ իմ աշխատանքային յուրաքանչյուր ամսվա վերջին շաբաթ օրը /անհրաժեշտության դեպքում՝ ավելի հաճախակի/ լսել նրանց կողմից բարձրացված խնդիրները եւ փորձել օգտակար լինել դրանք լուծելու հարցում:

Իմ էլեկտրոնային հասցեն է՝ hayk.grigoryan@parliament.am: Եթե ունեք հարցեր կամ դիմումներ, ուղարկեք. խոստանում եմ ամենաքաղաքացիական եւ պատասխանել:

Լուրեր

Հուլիսի 11-ին Կապանի քաղաքային Աշոտ Հայրապետյանը շնորհավորեց քիթ բոքսինգի կապանցի մարզիկներին՝ Գարրի Դավթյանին, Վիկտոր Խաչատրյանին՝ Կրասնանում տեղի ունեցած մրցույթում 3-րդ տեղեր գրավելու կապակցությամբ: Քաղաքային խորհուրդի եւ համաքաղաքացիների կողմից շնորհակալություն հայտնեց մարզիկներին եւ մարզիչ Արայիկ Սարգսյանին՝ բարձր ցուցանիշներ արձանագրելու համար, ցանկանալով հետագա հաջողություններ:

Հուլիսի 10-ին Կապանի փոխքաղաքապետ Ռուդոլֆ Սարգսյանը հյուրընկալեց քեթե աթլետիկայի մարզադպրոցի սաներին, ովքեր մասնակցելով Երեւանում տեղի ունեցած Հայաստանի պատանիների առաջնությանը՝ գրավեցին 15 մրցանակային տեղեր: Փոխքաղաքապետը շնորհավորեց մարզիկներին, գլխավոր մարզչին՝ Արսեն Պետրոսյանին, ցանկանալով ավելի մեծ նվաճումներ թե՛ հայաստանյան, թե՛ միջազգային մրցույթներում: Քաղաքապետարանի սպորտի բաժնի պետ Դավիթ Դավթյանի խոսքով՝ հուլիսի 13-ից Նիդեռլանդներում սկսվող եվրոպայի աթլետիկայի փառատությանը՝ Լեւոն Աղասյանը: Աթլետները քաղաքապետարանի կողմից ստացան նվերներ եւ խոստացան ավելի բարձր արդյունքներ ցուցաբերել:

Հուլիսի 10-ին ստեղծվեց Կապանի համայնքի ղեկավարին կից երիտասարդական խորհուրդ, որի նախագահն է քննարկել կապանցի երիտասարդներին հուզող հարցերը եւ, բաց քվեարկությամբ հավանության արժանանալու դեպքում, ներկայացնել պատկան մարմիններին՝ պահանջելով սահմանված ժամկետում խնդիր լուծում: Խորհուրդը կազմված է տարբեր ոլորտի ներկայացուցիչներից՝ առողջապահության, կրթության, սոցիալական, տնտեսական, բնապահպանական, մշակույթի, սպորտի եւ այլն, դրանում ընդգրկված են նաեւ Կապանի յոթ ուսումնական հաստատություններից մեկական ներկայացուցիչ, կուսակցական երիտթերթը ներկայացնող երիտասարդներ, ինչպես նաեւ հրավեր կուղղարկվի «Դանդի փրիշս մեթալս Կապան» ընկերությանն ու Քաջարանի պղնձամուղիք-դեմային կոմբինատին՝ մեկական ակտիվ երիտասարդ ներկայացնելու համար: Խորհրդի անդամների թիվը դեռ հստակ որոշված չէ: Անդամիկ միստի օրակարգում խորհրդի նախագահ ընտրվեց փոխքաղաքապետ Ռուդոլֆ Սարգսյանը, ով նախաձեռնել էր խորհրդի ստեղծումը:

Հուլիսի 23-24-ին Սյունիքի մարզում էր գտնվում Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության նախարար Սեյրան Օհանյանը:

Հուլիսի 22-ին Կապանի քաղաքապետարանում տեղի ունեցան հասարակական լուծումներ եւ քննարկումներ «Գեղանուշի պղծատարի վթարային դատարկման ավագանի եւ հոսքուղու աշխատանքային նախագծի» վերաբերյալ, որը պատվիրել է «Դանդի Փրիշս Մեթալս Կապան» ՓԲ ընկերությունը: Նախագծի հիմնական նպատակն է պղծատարի հավանական վթարների ժամանակ արտահոսած պոլիպրոպիլենի հավաքել, տեղափոխել եւ կուտակել նախատեսված համապատասխան ավագանիներում, շրջակա միջավայրը աղտոտումից զերծ պահելու համար:

Կամրջի հիմնանորոգում Մեղրու ճանապարհին

Երեւան-Գորիս-Մեղրի ավտոմայրուղու (Մ-2) 359+200կմ հարվածի կամրջի՝ հուլիսի 15-ին մեկնարկած հիմնանորոգման պարզաձև ծանրաբաշխ մեքենաները Մեղրի հասնելու կամ Մեղրուց հանրապետության խորքեր մտնելու համար նոր իրավիճակում են հայտնվել: Այդ մեքենաներն առայժմ պետք է երթեւեկեն Կապան-Մեղրի այլընտրանքային ճանապարհով, իսկ թեթեւ, մարդատար մեքենաները կշարունակեն երթեւեկել հիմնական Քաջարան-Մեղրի մայրուղով, քանի որ վերանորոգվող կամրջի փորձերում պահպանվել է ժամանակավոր անցում:

Նայ: Այնպես որ կամրջի հիմնանորոգումն օրախնդիր էր: Մեր անելիքն է՝ ամրացնել կամրջի մեկ հենասյառը, մյուսն էլ ամբողջությամբ վերակառուցել: Կամրապնդները նաեւ գետի հունը՝ կամրջի թռիչքային մասի տակ: Աշխատանքների արժեքը 54 մլն դրամ է, ֆինանսավորումը՝ պետական բյուջեից: Աշխատանքները

կիրականացնենք այնպես, որ հիմնանորոգվող կամրջից քիչ մեքենաները միաթիվ չլինեն, փոքրակամար կամրջը՝ կառուցված 18-րդ դարում, չտուժի: Մենք նախկինում էլ, երբ կառուցվում էր Կապան-Մեղրի այլընտրանքային ճանապարհը, որոշ դեպքերում դիմեցինք նախագծանախաշվային փաստաթղթերի փոփոխության, որպեսզի չվնասվեն պատմամշակութային հուշարձանները: Կամրջի հիմնանորոգման աշխատանքները ավարտելու վերջնաժամկետը սեպտեմբերի 30-ն է, բայց կծոտենք ավելի շուտ ավարտել»:

ՆՈՒՐԱՐ ԴՎԱԾՅԱՆ

Մեղրի քաղաքն ու շրջանը՝ նոր սպառնալիքների դեմ հանդիման

ՀԱՐՑԱԶԳՐՈՒՅՑ ՀԱՄԱՐԻՆ

Հուլիսի 17-ին «Այունյաց երկրի» սպորտադպրոցական խումբն աշխատում էր Մեղրիում: Օրախնդիր մի քանի հարցեր պարզաբանելու համար հանդիպեցինք նաև Մեղրու համայնքապետ Արշավիր Հովհաննիսյանի հետ:

— Պարոն Հովհաննիսյան, թիչ առաջ Տաշտուն գյուղում էինք: Զնայած մայրաքաղաքային մի քանի լրատվամիջոց վերջին օրերին գրել էին, որ Տաշտունում հանքարդյունաբերական նոր ձեռնարկության կառուցման աշխատանքները դադարեցվել են, բայց պարզվեց, որ ստույգ է՝ մեղմ ասած: Այնտեղ թափով ընթանում են աշխատանքներ՝ մոտ 20 շինարարի մասնակցությամբ: Գյուղի ճանապարհին էլ տեսանք, թե ինչպես է այդ աշխատանքների արդյունքում առաջացած հողային զանգվածը (կասկածելի բաղադրությամբ) թափվում Տաշտուն գետ, որն էլ Մեղրի գետի վտակն է: Զեր կարծիքը:

— Սոս 2400 մեդրեցի (համայնքի հասուն բնակչության գրեթե 90 տոկոսը) գրավոր փաստաթղթի տակ իր ստորագրությունն է դրել, որով պահանջել է կասեցնել այդ աշխատանքը: Իմ կարծիքը լիովին համահունչ է մեդրեցիների կարծիքին: Մեր դիրքորոշումը հասցրել ենք մինչև 73

մախագահ: Բայց, եթե աշխատանքները մինչև հիմա չեն դադարեցվել, ապա նշանակում է, որ մեդրեցիների դիրքորոշումն անտեսված է: Բնականաբար, մենք կշարունակենք չլուրջ: Ինչպես կարող ենք լուրջ, երբ դա նոր մարտահրավեր է՝ նետված մեդրեցիներին՝ մարդկանց կյանքին եւ առողջությանը սպառնացող վտանգով: Մենք, միաժամանակ, մասնագիտական տեղեկանք ենք պահանջում, որում արտացոլված կլինի մտահոգող հարցերի պատաս-

խանը՝ ի՞նչ հանքավայրի մասին է խոսքը, որտե՞ղ է կառուցվելու պոչային տնտեսությունը, ճառագայթային ֆոն կա՞ այդ տարածքում, թե՞ ոչ, ո՞վ է այնտեղ հսկում ճառագայթային ֆոնը...

— Մեղրի գետի հունին միջամտելու հարցն էլ, կարծեք, լուծվում է հակառակ մեդրեցիների կամքի, եւ առաջիկայում հանրային լուսմանը կկազմակերպեն տարածքի մի քանի համայնքում, բայց ոչ Մեղրի քաղաքում, թեև այդ միջոցառումը

գլխավորապես շրջափում է Մեղրի համայնքի բնակիչների շահերը:

— Դա ոչ թե զարմանալի կամ ծիծաղելի է, այլ՝ մեծագույն անբարոյականություն: Պատկերացնո՞ւմ եք՝ Մեղրի քաղաքով հոսող գետի ջուրը վերցնում են, եւ դրա համար խորհրդակցում են ոչ թե մեզ հետ՝ ումից ջուր են վերցնում, այլ նրանց հետ, ում ջուր պիտի տան: 73 բնակչության նախարարը մեծագույն պիսակ է թույլ տալիս՝ հանրային լուսմանը մեզ մոտ չկազմակերպելու: Ես կփորձեմ հեռախոսային խոսակցությամբ այդ հարցը քննարկել, կձեռնարկեմք նաև այլ քայլեր:

— Վերջին օրերին ակտիվացել է նաև խոսակցությունը համայնքների խոշորացման վերաբերյալ կառավարության հայտնի կոնցեպցիան կյանքի կոչելու առումով: Ունե՞ք մոր տեղեկատվություն այդ հարցի առնչությամբ:

— Մեզ հայտնի է, որ կառավարությունն արդեն ունի համայնքների խոշորացման սյունիքային մոդելը, ինչը, սակայն, մինչև հիմա չի հրապարակվել ու մեզ չի ներկայացվել: Վերջերս ոչ պաշտոնական խողովակով մեզ տեղեկություններ են հասնում խոշորացման ծրագրի մանրամասների վերաբերյալ: Իբր ամբողջ Մեղրու շրջանը կդառնա մեկ համայնք՝ տեղական ինքնակառավարման մեկ մարմնի ղեկավարությամբ: Եթե իսկապես այդ ասելուսն ճշմարտության տարրեր

է պարունակում իր մեջ, ապա դա, խոստովանենք, լրջագույն հարված է Մեղրու տարածքին: Տպավորություն ունեն (եթե իրագործվի այդ ծրագիրը), որ դրանով Մեղրին սրընթաց կերպով թուլացնելու ինչ-ինչ ծրագիր է իրագործվում: Մեղրու ամեն մի գյուղ նախեսառաջ յուրօրինակ սահմանապահ ուղեկալ է, եւ որեւէ գյուղի՝ տեղական ինքնակառավարման մարմնից զրկելը կոպիտ սխալ է: Ես չեմ հավատում, որ դա կատարվում է իբր ռեսուրսների խնայողության, կենտրոնացման նպատակով: Պայմանագրային մեկ զինծառայողին ավելի շատ գումար է հատկացվում, քան մեր գյուղերից որեւէ մեկին: Եվ դա այն դեպքում, որ գյուղն ինքն է առաջին հերթին սահմանապահը: Մի խոսքով՝ դա Մեղրու գյուղերը թուլացնելու եւ աստիճանաբար վերացնելու, Մեղրին բացառապես հանքահումքային բազա դարձնելու ծրագիր է, ինչից պետք է դիմակայեն ոչ միայն մեդրեցիները, այլև ամեն մի հայ մարդ, ով հասկանում է, թե ինչ ասել է Մեղրի մեր պետության եւ պետականության համար:

— Տեսական ժամանակ մարտեր մղվեցին Լիճքվազ-Թեյի ոսկու հանքավայրի արտոնագրի համար, մի քանի տարում քանիցս այդ արտոնագիրը ձեռքից ձեռք փոխադրվեց: Գի՞ն է կատարվում Լիճքվազ-Թեյի հանքավայրում:

— «Սազամար» ընկերությունը, որին երկու տարի առաջ տրվեց այդ հանքավայրի շահագործման արտոնագիրը, մինչև հիմա ոչ մի աշխատանք չի կատարել այնտեղ: Տեղյակ չեմ նույնիսկ ինչ ծրագրեր ունի այդ ընկերությունը Մեղրիում:

Հարցազրույցը՝
Վ. Օ.

Քանի՞ տարի անց Մեղրիում էկոլոգիական արտագաղթ կսկսի

ԴԻՏԱՐՎՈՒՄ

Հայաստանի հարավային դարպաս Մեղրի քաղաքին սպառնում է էկոլոգիական արտագաղթ: Խնդիրն այն է, որ Մեղրու տարածաշրջանում ընդլայնվում է հանքարդյունաբերությունն իրեն բնորոշ բոլոր խնդիրներով եւ ռիսկերով: Մեղրու համար տրված հզոր տեմպն անտեսում է այն փաստը, որ Մեղրին գտնվում է ավելի ցածրում, քան կառուցված, կառուցվող եւ ապագա հանքարդյունաբերական օբյեկտները: Հանքարդյունաբերական թափոններից եւ պոչերից ամբողջ ծանրաբեռնվածությունն ընկնում է հենց Մեղրու վրա: Դա առողջության, շրջակա միջավայրի եւ տեղացիների հիմնական զբաղմունքի՝ գյուղատնտեսության համար իրական վտանգ է: Ամբողջ Մեղրու տարածաշրջանի ջրամատակարարումն ապահովում է Մեղրի գետը: Այն հոսում է լեռներից՝ Մեղրու կիրճով, որն այժմ լցվում է նոր հանքարդյունաբերական օբյեկտներով: Մեղրուց ուղիղ գծով 16 կմ հեռավորության վրա՝ Լիճք գյուղի մոտ, շուտով կբացվի «Թաթուն» ընկերության վերամշակման ֆաբրիկան, որը մտադիր է շահագործել երկու հանքավայր՝ Լիճքի պղնձի եւ Այգեձորի պղնձամոլիբդենային հանքավայրերը: Շինարարական աշխատանքներն ընթանում են ողջ թափով: Եւ հողը, որը նախագծի համաձայն պետք է հետո օգտագործվի տարածքի վերականգնման համար, թափվում է մոտակա կիրճը:

Մեղրուց դեպի հյուսիս-արեւմուտք՝ 16 կմ հեռավորության վրա, հենց Մեղրի գետի ափին, գտնվում են «Սազամար» ընկերության օբյեկտները: Ընկերությունը պետք է ոսկի արդյունահանի Լիճքվազ-Թեյի ոսկու սուլֆիդային հանքավայրից, բայց արդեն որերորդ տարին է՝ չի

մտնում իր օբյեկտներ: Բացի այն, որ ընկերությունը չի զբաղվում իր հիմնական գործունեությամբ, նաև չի հետեսում փակված օբյեկտների անվտանգությանը: Արդյունքում թուլավոր միացությունները պոչերից եւ լցակայաններից ներթափանցում են Մեղրի գետ եւ գնում ներքե: Մեղրի քաղաք:

Մեղրու տարածաշրջանի մեջ է մտնում հանքավայրերի մի ամբողջ խումբ, որտեղ երկրաբանական ուսումնասիրություններ են կատարվում. Խաչքար-Փարավանի բազմամետաղային, Բերդաբարի պղնձ-մոլիբդենի, Վերին-Վարդահիձորի ոսկու, Գյոզ-Գյոզի ոսկու, Վանք եւ Կալեր գյուղերի շրջակա տարածքի բազմամետաղային,

Թունդի գետի ազնիվ մետաղների, Շվանիձորի նեֆելինային սիենիտների, Նյուվադիի պղնձի եւ Նոնաձորի պղնձ-ոսկու հանքաբերականություններում: Նրանցից որոշները հատուկ ուշադրության են արժանի, օրինակ, Տաշտունի հանքավայրը, որը հետագույն է նաև խորհրդային ժամանակաշրջանում եւ որտեղ աշխատել են տեղի բնակիչները: Երկրաբանական արշավախմբի նախկին աշխատակիցներն են հենց, որ պնդում են, որ Տաշտունում ուրան են հետախուզել:

Նեֆիլին սիենիտների մշակումը նույնպես առանձնանում է բարձր ռիսկերով: Եւ պոչերի պահպանումը հատուկ տեխնոլոգիաներ է պահանջում, որոնք միլիոնավոր դոլարներ

արժեն:

Վարդահիձոր գյուղից ոչ հեռու մենք տեսանք մի տարածք, որտեղ երկրաբանափոխակազմական աշխատանքներ էին տարվել: Այժմ այդտեղ ոչ ոք չկա: Տեղեկացված անձինք պնդում են, որ հայտնաբերել են ռենիումի պաշարներ՝ միջազգային շուկաներում ամենաթանկարժեք տարրերից մեկը: Թե ով է այն արդյունահանելու, դեռ հայտնի չէ: Բայց այն, որ ոչնչացնում են սարը, իսկ Մեղրի գետի մեջ թափվելու են լցակայանները, տեղի բնակիչները չեն կասկածում:

Եւ վերջապես, Մեղրուց ուղիղ գծով 5 կմ դեպի հյուսիս-արեւմուտք գտնվում է Ազարակի պղնձամոլիբդենային հանքավայրը, Ազարակի

պղնձամոլիբդենային կոմբինատը եւ «GeoProMining» ընկերության մի քանի պոչամբարներ:

«Այնտեղ, որտեղ թափվում են Ազարակի կոմբինատի լցակայանները, Կարճեւան-Ազարակ 12 հեկտար հատվածի վրա, առաջ ծիրանի այգիներ էին: Նրանք սկսեցին չորանալ այն բանից հետո, երբ կոմբինատը սկսեց աշխատել: Հետո ծառերը կորեցին, որովհետեւ նրանցից բան չէր մնացել: Հիմա մենք տեսնում ենք, որ միեւնույն բանը կատարվում է նաև Մեղրիում եւ հարեւան գյուղերում: Նայեք այս ծառերին, ընկուզեցիներն արդեն չորացել են», - ասում է 80-ական թվականներին Մեղրու տարածաշրջանի նախկին գյուղատնտեսության վարչության պետ Լյովա Համբարձումյանը: Իսկապես, միայն մեկ հատվածում մենք հաշվեցինք 32 մեռած ընկուզեցի: Լյովա Համբարձումյանն ասում է, որ ավելի քան 100 ծառ է չորացել: Բնակիչները վստահ են, որ դա ջրից է: Ազարակի կոմբինատը թափոնները լցնում է հենց Արաքս գետը: Նման բան մենք դեռ չէինք տեսել: Հոսքը նման էր նրան, կարծես պոչատարը վթարված լիներ: Եթե վթար լիներ, ապա այդ պոչերի համար մեծ տուգանքներ կսահմանվեին:

Ջուրը բոլորին է պետք՝ կոմբինատին եւ ապագա ֆաբրիկաներին, «Արեւիկ» ազգային պարկին եւ բնակիչներին:

Իսկ Լիճք գյուղում խողովակների մեջ է առնվում Մեղրու վտակը՝ մաքուր գետ Ջվարը, որը տարբերվում է ջրի իր բարձր որակով: Ընդհանուր առմամբ Մեղրի գետի վրա պետք է կառուցվի 9 փոքր հէլ: Միեւնույն ժամանակ, Մեղրու տարածաշրջանի համար ջուրն աղետալի կերպով չի հերիքում: Եվ մարդկանց տալիս են այն ջուրը, որը պոմպերով քաշում են Արաքս գետից, ընդ որում՝ այն հատվածից, որտեղ թափվում են Ազարակի կոմբինատի հոսքերը:

Էկոլոգ
28 հունիսի

Բնապահպանության նախարարությունը, այնուամենայնիվ, ուշաթափված վիճակում է

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԼՍՈՒՄՆԵՐԻ ՊԱՏՐԱՆԵՐ

Տեսք՝ ինչ է կատարվում. Մեղրի քաղաքով հոսող Մեղրի գետի հունը համարյա թե փոխում են (գետում թողնելով ընդամենը 0.16 խմ/վայրկյան ծավալով բնապահպանական ելք), բայց բնապահպանության նախարարությունը խնդրո առարկայի վերաբերյալ հասարակական լուծումներ է անում ոչ թե Մեղրի քաղաքում, այլ Շվանհիծրում ու Ագարակ քաղաքում:

Ընթերցողին հիշեցնենք, որ այդ ծրագիրը, իբր, նպատակ ունի կառուցել Մեղրու ինքնահոս ոռոգման համակարգ: Ծրագիրը մշակվել է «Հայգյուղշիննախագիծ» ՍՊԸ-ի կողմից: Հիշեցնենք նաև, որ Մեղրի քաղաքի բնակչությունը (մոտ 1000 ստորագրությամբ) դիմում է հղել

ՀՀ նախագահին՝ կասեցնելու այդ ծրագրի իրագործումը: Ծրագրի վերաբերյալ բացասական կարծիք է արտահայտել նաև համայնքի ավագանին: Մեղրու հավաքական ծայրը, այդուհանդերձ, ոչ չի լսել, եւ հետեւողականորեն կյանքի է կոչվում Մեղրի գետի ջրի հիմնական մասն այլ ուղղությամբ տանելու ծրագիրը:

Ի՞նչ է իրենից ներկայացնում Մեղրու ինքնահոս ոռոգման համակարգի ծրագիրը (ներկայացնում ենք ըստ «Էկոլուրի» հուլիս 12-ի թողարկման): Ըստ նախագծի՝ նախատեսվում է ինքնահոս եղանակով ոռոգել Սյունիքի մարզի Մեղրի տարածաշրջանի Մեղրի, Ագարակ, Շվանհիծր, Ալվանք, Կարճեւան, Նոնաձոր համայնքների ընդհանուր 686 հա տարածք զբաղեցնող հողերը՝ վերացնելով ներկայումս ազդակիր

տարածքը սպասարկող 8 ջրհան կայանները եւ խնայելով տարեկան 3.89 մլն կւտ/ժ էլեկտրաէներգիա: Համակարգի շահագործման համար անհրաժեշտ ջրաքանակը ոռոգվող հողատարածքների համար կազմում է 650լ/վ: Ջուրը վերցվելու է Մեղրի գետից: Պահպանվելու է 0.16խմ/վրկ ծավալով գետի բնապահպանական ելքը: Նախագծում նշված է, որ, Մեղրի գետի ջրերը, ըստ փորձաքննությունների արդյունքների, աղտոտված չեն հանքային եւ օրգանական աղտոտիչներով եւ չեն կարող բացասաբար անդրադառնալ ոռոգվող տարածքների 38.69 հա հողերի վիճակի վրա:

Շինարարության ժամկետը կկազմի 15 ամիս: Շինարարական աշխատանքների ընթացքում մթնոլորտ կարտանետվեն փոշի, ածխաջրածիններ, բենզինի գոլոր-

շի, եռակցման անոթալ, մանգանի օքսիդներ, ցեմենտի փոշի: Նշվում է, որ շինարարության փուլում օդի աղտոտումը կլինի սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաների շրջանակներում:

Ըստ նախագծի՝ նախատեսվում են ծառահատումներ, բայց թե որքան ծառ կհատվի, նշված չէ: Հատվող ծառերի դիմաց սահմանվելու է նոր ծառերի տնկում՝ 1:3 հարաբերակցությամբ:

Տարածքում հանդիպում են Կարմիր գրքում գրանցված որոշ կենդանիներ եւ թռչուններ:

«Շինարարական աշխատանքները կարող են ուղղակիորեն ազդել ազդակիր տարածքի բնական բուսածածկի վրա, վտանգել կենդանիների, այդ թվում՝ թռչունների բնադրման եւ ձվադրման վայրերը, միգրացիոն եւ ջրաբի ուղիները:

Բնապահպանական կառավարման պլանով (ԲԿՊ) կնախատեսվեն մեղմացնող միջոցառումներ՝ այդ ազդեցությունները նվազագույնի հասցնելու համար», մասնավորապես նշված է նախագծում:

Մեղրու ինքնահոս ոռոգման համակարգի բարելավման ծրագիրը իրականացվում է ՀՀ կառավարության կողմից իրականացվող «Ոռոգման համակարգերի վերականգնման հրատապ ծրագրերի լրացուցիչ ֆինանսավորում» ծրագրով (ՈՂՎԳԾԼՖ), որը ֆինանսավորում է Համաշխարհային բանկը: ՈՂՎԳԾԼՖ ծրագրի հաշվարկային արժեքը կազմում է մոտավորապես 8.0 միլիոն ԱՄՆ դոլար:

Եվ այդ ամենից հետո բնապահպանության նախարարությունը հանրային լուծումներ է կազմակերպում բազմաթիվ համայնքներում, բացի Մեղրուց՝ շատ լավ հասկանալով, որ Մեղրու բնակչությունը տարածաշրջանի համար խիստ վտանգավոր է համարում այդ ծրագրի իրագործումը:

ՍԱՍՎԵԼ ԱՆԵՋԱՆՅԱՆ

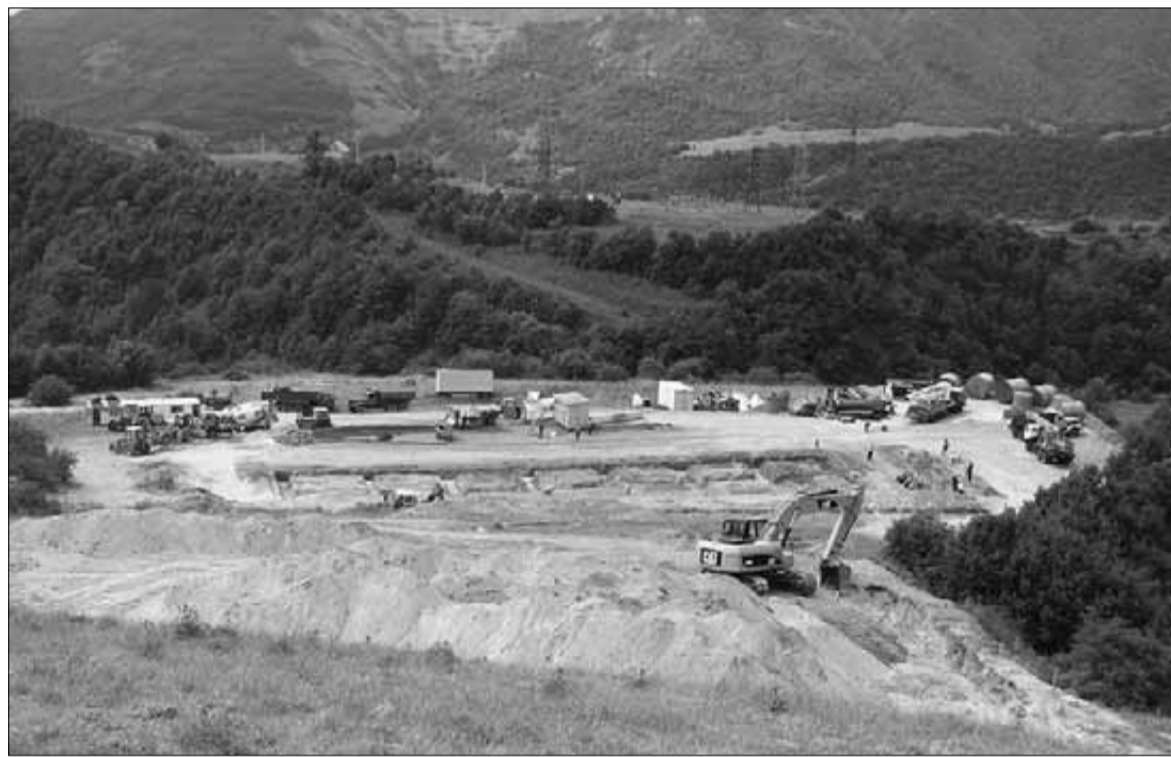
Տաշտունում գողեգող կառուցվում է ոսկու արդյունահանման ձեռնարկություն

Սկզբը՝ էջ 1

միջավայրի ու օդային ավազանի աղտոտվածությունը տարածքում նոր՝ ավելի վտանգավոր սահմանագծի կհասնի: Երկրորդ՝ հերթական անգամ Մեղրու բնակչության կարծիքը ոչ ոքի չի հետաքրքրել: Երրորդ՝ ձեռնարկության կառուցման ընթացքում առաջացած հողային շերտն ու դատարկ ապարները թափվում են Տաշտուն գետի մեջ (ավտոմայրուղի-Տաշտուն ճանապարհի կամրջի տարածքում), իսկ Տաշտուն գետը միախառնվում է Մեղրի գետին, որի ջրերը Մեղրի քաղաքում օգտագործվում են ոռոգման նպատակով:

Ի՞նչ է, այնուամենայնիվ, կատարվում Տաշտունում եւ ովքե՞ր են պատասխանատուները:

Պարզագույն այս հարցերի պատասխանը գտնելու համար «Սյունյաց երկրի» ստեղծագործական խմբին հուլիսի 17-ին չհաջողվեց հանդիպել համապատասխան մարդկանցից գոնե մեկի հետ: Նախ՝ աշխատանքային այդ օրը գյուղապետարանը փակ էր: Գյուղապետը հեռախոսագրերին չէր պատասխանում: Տնեցիները չգիտեին, թե որտեղ է Հենրիկ Գաբրիելյան գյուղապետը: Մեծ դժվարությամբ հանդիպեցինք գյուղապետարանի Արթուր անունով քարտուղարին

(աշխատակազմի ղեկավարին): Հրաշք անհատականություն էր Արթուր անուն քարտուղարը: Մեր բոլոր հարցերին նա միեւնոյն պա-

տասխանը տվեց՝ չգիտեմ: Ամբողջ օրը մեզ չհաջողվեց հանդիպել նաև «ԱՏ-Մետալս» ընկերության պատասխանատուներին: Գյուղացիները մեզ խորհուրդ տվեցին ավելորդ չփնտրել ոչ գյուղապետին, ոչ էլ «ԱՏ-Մետալս» ընկերության ներկայացուցիչներին, նրանք գյուղում են, բայց թաքնվում են, երբ շահագործման պատրաստվող հանքավայրի հանդեպ հետաքրքրություն ունեցող մարդիկ են գյուղ ժամանում:

Այդ ամենով հանդերձ մի քանի հարց ունենք եւ գյուղապետին, եւ «ԱՏ-Մետալս» ընկերության ծախված սեփականատիրոջ ու ղեկավարներին:

Նախ՝ ի՞նչ է կատարվում Տաշտունի մերձակայքում՝ ոսկու՞, թե՞ ուրանի արդյունահանում է նախատեսվում:

Արդյո՞ք գյուղապետը Տաշտունի տարածքը չի շփոթում իր հայրական կալվածքի հետ: Ո՞ւմ թույլտվությամբ է կասկածելի պարունակությամբ հողաշերտը թափվում Տաշտուն գետի մեջ:

Արդյո՞ք մեր բնապահպանության նախարարությունը չգիտի, որ

շահագործման պատրաստվող հանքավայրը Մեղրու ոռոգելի ջրի ջրահավաք ավազանում է գտնվում:

Կա՞ երաշխիք, որ Տաշտունում ու գյուղի մերձակայքում նորից ճառագայթային ֆոնը սահմանվածից չի բարձրանա, ինչպես 1962-63թթ. ու մարդկանց կյանքի եւ առողջության համար վտանգ չի ներկայացնի:

Եվ, ի վերջո, ինչո՞ւ գյուղապետը, «ԱՏ-Մետալս» ընկերության պատասխանատուները բացատրություն չեն տալիս հանրությանը, թե ինչ է կատարվում այդ տարածքում, ինչո՞ւ հանրային լուծումներ չեն կազմակերպվում Մեղրի քաղաքում, չէ՞ որ կատարվող աշխատանքներն ամենամեծ ազդեցությունն ունենալու են (Տաշտունից հետո) Մեղրի քաղաքի վրա:

...Մեղրուց վերադառնալիս տեղեկություն ստացանք, որ Մեղրի համայնքի բնապահպանության հանձնաժողովի անդամները (հուլիսի 16-ի թվագրությամբ) դիմում են հղել մարզի դատախազ Նորայր Հակոբյանին՝ խնդրելով միջամտություն՝ դադարեցնելու Տաշտունում կատարվող աշխատանքները, քանի դեռ այդ աշխատանքների օրինականությունը հիմնավորող փաստաթղթերը չեն ներկայացվել Մեղրու հանրությանը:

ՍԱՍՎԵԼ ԱՆԵՋԱՆՅԱՆ

Հ.Գ. Հուլիսի 18-ին «Էկոլուրը» տարածեց մի տեղեկատվություն, որի մեջ մասնավորապես նշված է՝ «Հիշեցնենք, որ «Ատ-Մետալս» ՍՊԸ-ն պատրաստվում է շահագործել Սյունիքի մարզի Մեղրու տարածքում, որի հանքաքարային պարունակությունը կորզելու: Այդ նպատակով էլ հենց կառուցում է բազմամետաղների մշակման արտադրամասը: Բացի այն, որ ընկերությունը բազմամետաղների մշակման արտադրամասի կառուցման համար չունի բնապահպանական փորձաքննության դրական եզրակացություն, այն նաև շինարարական թույլտվություն էլ չունի: Համահայկական բնապահպանական ծակատի անդամ Լեւոն Գալստյանի հարցմանն ի պատասխան ՀՀ քաղաքաշինության նախարարության քաղաքաշինական պետական գլխավոր տեսուչ Ս. Հայրապետյանը տեղեկացրել է. «ՀՀ Սյունիքի մարզի Տաշտուն համայնքի տարածքում «Ատ-Մետալս» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության կողմից առանց քաղաքաշինական եւ իրավական փաստաթղթերի ձեւակերպման, փաստորեն՝ ինքնակամ, իրականացվում են բետոնապատման եւ հողային աշխատանքներ»:

ՍԱՍՈՒԼԻ ՀԱՆՈՒՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
Արմեն Ասլանյանի կողմից Լեռնիկ Բաղդասարյանի առանձնատունը հրկիզելու եղանակով դիտավորությամբ վնասելու եւ Լիլիթ Բաղդասարյանին ծեծելու վերաբերյալ քրեական գործն ուղարկվել է դատարան

Սյունիքի մարզի քննչական բաժնում ավարտվել է Արմեն Ասլանյանի կողմից Լեռնիկ Բաղդասարյանի առանձնատունը հրկիզելու եղանակով դիտավորությամբ վնասելու եւ Լիլիթ Բաղդասարյանին ծեծելու վերաբերյալ քրեական գործի նախաքննությունը:

Քրեական գործով դատավարական դեկավարում իրականացնող դատախազը հաստատել է մեղադրական եզրակացությունը:

Նախաքննությամբ մասնավորապես պարզվել է, որ Արմեն Արշակի Ասլանյանը 2013թ. ապրիլի 14-ին՝ ժամը 22-ի սահմաններում, գտնվելով ալկոհոլային հարթածության վիճակում, ընտանեկան անախորժություն ունենալով փաստական ամուսնական հարաբերությունների մեջ գտնվող Լիլիթ Լեռնիկի Բաղդասարյանի հետ, նրա ընտանիքին գույքային վնաս պատճառելու դիտավորությամբ, նախօրոք այդ նպատակով ձեռք բերած մոտ 6 լիտր բենզինը լցրել է վերջինիս հոր՝ Լեռնիկ Արտուշի Բաղդասարյանի՝ Կապան քաղաքի Բաղաբուրջ քաղամասի թիվ 31 հասցեում գտնվող առանձնատան սենյակներ, վառել այն եւ հրկիզման եղանակով 5.292.475 ՀՀ դրամի չափով վնասել նշված առանձնատունը եւ ոչնչացրել դրա մեջ եղած 582.000 ՀՀ դրամ ընդհանուր արժողությամբ տարատեսակ հագուստները, կահույքն ու կենցաղային գործածության իրերը՝ պատճառելով առանձնապես խոշոր չափերի՝ 5.874.475 ՀՀ դրամի գույքային վնաս:

Մինչ այդ, ընտանեկան հարցերի շուրջ վիճաբանելու ընթացքում ծեծել է նաեւ Լիլիթ Բաղդասարյանին:

Սինդատական վարույթում ձեռք բերված ապացույցների հիման վրա Արմեն Ասլանյանին մեղադրանք է առաջադրվել ՀՀ քրեական օրենսգրքի 185-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին կետով եւ 118-րդ հոդվածով:

Քրեական գործը մեղադրական եզրակացությամբ ուղարկվել է Սյունիքի մարզի ընդհանուր իրավասության դատարան:

Սյունիքի մարզի դատախազություն

Սյունյաց երկիր
S U N I A C Y E R K I R . A M
Գլխավոր խմբագիր՝
ԷՁ Ծ1 ° Է Զ Ե° ԹԶՁ ՍՍՁ Ս
Հասցե՝ Կապան, Շահումյան 20/32:
Հեռախոս՝ (0285) 5 25 63,
(091) 45 90 47,
(077) 06 28 02:
Էլ. փոստ՝ syuniacyerkir@mail.ru
Ինտերնետ՝ www.syuniacyerkir.am

Թղթակցությունները չեն գրախոսվում եւ հեղինակներին չեն վերադարձվում: Խմբագրության եւ հեղինակների կարծիքները կարող են չհամընկնել: Նյութերը ներկայացնել մեքենագիր վիճակում (3 մեքենագիր էջից ոչ ավելի):

«**ԳՈՎԱԶՐ - ՇԱՆՈՒԹՅՈՒՆ**» բաժնում տպագրվող նյութերի համար խմբագրությունը պատասխանատվություն չի կրում: Հղումը «Սյունյաց երկրին» պարտադիր է:

© Նշանի տակ տպագրվում են գովազդային նյութեր:

Գրանցման վկայականը՝ 01Մ 000231: Թերթը տպագրվում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարանում: Հասցեն՝ ք. Երևան, Արշակունյաց 2:

Ծավալը՝ 2 տպագրական մամուլ: Տպաբանակը՝ 2000, գինը՝ 100 դրամ: Ստորագրված է տպագրության 24.07.2013թ.:

Մարզխորհրդի նիստում

Հուլիսի 18-ին Սյունիքի մարզխորհրդի հերթական նիստում քննարկվեցին մարզի համայնքների սեփական եկամուտների հավաքման ընթացքն այս տարվա վեց ամսում եւ ուղղորդում առկա խնդիրները: Մարզպետարանի աշխատակազմի ֆինանսական եւ սոցիալ-տնտեսական զարգացման վարչության պետ Աշոտ Մարդյանի ներկայացմամբ՝ համայնքների սեփական եկամուտների հավաքումը կազմել է 94%: Բանախոսը ներկայացրեց նաեւ վարձավճարների հավաքման ընթացքն ըստ առանձին ենթատեսակների (գույքահարկ, հողի հարկ, հողի վարձակալության

հարկ)՝ արձանագրելով, որ մի շարք համայնքներում սեփական եկամուտների հավաքման գործընթացն անբավարար է, մասնավորապես 27 համայնքում վարձավճարների հավաքումը չի գերազանցում առաջին կիսամյակում նախատեսվածի 25%-ը:

Մարզպետարանի աշխատակազմի գյուղատնտեսության ու բնապահպանության վարչության պետ Սամվել Թամզյանը հրապարակեց թվային տվյալներ՝ կապված մարզ ներկրված պարարտանյութի ու դիզվառելիքի բաշխման, Սյունիքին հատկացված սերմացուի հետ: Մասնավորապես, ընթացիկ տա-

Ճամբարներ դպրոցականների համար

Այս տարի նույնպես սոցիալապես անապահով, ծնողազուրկ, հաշմանդամություն ունեցող, բազմազավակ ընտանիքների 70 (Սյունիքի մարզից) երեխա հնարավորություն ունեցավ հուլիսի 1-ից անվճար հանգստանալու Կոտայքի մարզի Հանքավանի «Լուսաբաց» եւ «Հասմիկ» մանկական-առողջարարական ճամբարներում: 20 օր հետո նրանց փոխարինեց եւս 70 երեխա, ովքեր կհանգստանան մինչեւ օգոստոսի 8-ը: Յուրաքանչյուր հերթափոխի ժամանակ երեխաներից 10-ը մնում է «Հասմիկ», 60-ը՝

«Լուսաբաց» ճամբարում: Ընդհանուր առմամբ ճամբար այցելած 140 երեխայից 50-ը Կապանից է, 20-ը՝ Մեղրուց, 30-ը՝ Գորիսից, 30-ը՝ Սիփանից եւ 10-ը՝ Քաջարանից: Երեխաների հանգստի ծախսերն այս տարի եւս հոգում է ՀՀ կառավարությունը:

Երկրորդ տարին է, ինչ ամեն ամառ Քաջարանում կազմակերպվում են N1 եւ N2 դպրոցների «Մանկություն մոլորակ» եւ «Կապուտջուղ» բակային ճամբարները, որոնք գործում են երեք հերթափոխով: Յուրաքանչյուր ճամբարում

ընդգրկված է 100-110 երեխա: Նման հնարավորություն երեխաներին տալիս են «ԶՊՄԿ» ՓԲԸ-ն ու Քաջարանի քաղաքապետարանը: Գյուղական համայնքներում 2000-2005թթ. ծնված երեխաների համար բակային ճամբար է կազմակերպում նաեւ «Վորլդ վիժն» միջազգային բարեգործական կազմակերպության Կապանի մասնաճյուղը՝ երկու հերթափոխով: Առաջին հերթափոխը սկսվել է հուլիսի 23-ին եւ կավարտվի օգոստոսի 2-ին, երկրորդը կգործի օգոստոսի 2-ից մինչեւ 12-ը:

մի քաղաքաշինության վարչության պետ Արշակ Ուստաբաշյանը: Սյունիքի 2010-2013թթ. սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրի կատարման եւ 2014-2017թթ. սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրի կազմման ընթացքի մասին զեկուցեց մարզպետարանի աշխատակազմի սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրերի եւ վերլուծության բաժնի պետ Թադեոս Դազարյանը:

Համայնքային խնդիրների մասին խոսեցին Սիսիանի եւ Գորիսի քաղաքապետեր Աղասի Հակոբջանյանը եւ Նելսոն Ոսկանյանը:

Մարզխորհրդի նիստում ամփոփիչ ելույթով հանդես եկավ Սյունիքի մարզպետ Վահե Հակոբյանը:

Վ. ԼԵՎՈՆՅԱՆ

Կապանի N3 հատուկ կրթահամալիրի բակային ճամբարը՝ նախատեսված 1-9-րդ դասարանների կարիքավոր երեխաների համար, կազմակերպվում է պետբյուջեի միջոցներով: Կրթահամալիրի երեխաներին քաղցրավենիքով օգնում է «Քրոնիմետ» բարեգործական հիմնադրամը:

Հուլիսի 15-ին Կապանի քաղաքապետարանի եւ «Դանդի փրիշս մեթալս Կապան» ընկերության նախաձեռնությամբ անապահով ընտանիքների մինչեւ 12 տարեկան 500 երեխայի համար քաղաքի մշակույթի կենտրոնում բացվեց բակային ճամբար, որը կգործի երկու հերթով:

ՆՈՒԲԱՐ ՂԱՎԹՅԱՆ

«Սյունյաց երկիր» թերթի խմբագիր պարոն Սամվել Ալեքսանյանին
Հարգարժան պարոն Ալեքսանյան,
Ձեր թերթի միջոցով մեր ջերմ շնորհավորանքն ենք ուզում փոխանցել Սյունիքի նորընտիր մարզպետ, մեծահարգ Վահե Հակոբյանին՝ մարզպետի պատասխանատու պաշտոնը ստանձնելու առիթով: Մենք մեր երախտիքի խոսքն ենք ուղղում նրան՝ որպես ազգային մնայուն արժեքների հանդեպ մշտական ուշադրություն եւ հոգածություն եւ հոգածություն հայ մարդու, ում բարեհաճ վերաբերմունքով հնարավոր եղավ իրականություն դարձնել մեր երեխաներին: Ֆրունզիկ Սկրտչյանի կյանքին ու ստեղծագործությանը նվիրված «Լույս» գրքի վերահրատարակումը:
Հարգանքներով՝ Հովհաննես Պապիկյան, Շուշանիկ Սահակյան

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
Սկսվում է ընդունելությունը Կապանի N2 ավագ դպրոցի 10,11 եւ 12-րդ դասարաններում: Դպրոցում կկոնսպեկտավորվեն դասարաններ հետևյալ հոսքերով:
Ֆիզմաթ, բնագիտական, տնտեսագիտական, հումանիտար, ընդհանուր:
Կապանի N2 ավագ դպրոցի 10,11 եւ 12-րդ դասարանների ուսումնական գործունեությունը 2013-14 ուստարում կկազմակերպվի Կապանի N6 հիմնական դպրոցի մասնաճյուղում:
Դիմումներն ընդունվում են ամեն օր, բացի կիրակի, ժամը 9-14-ը, երկաթուղայինների 4 (մախկին լուսատեխնիկական գործարանի վարչական մասնաճյուղ, II հարկ) հասցեով, օգոստոսի 6-ից՝ նաեւ Կապանի N6 հիմնական դպրոցի մասնաճյուղում:
Տեղեկությունների համար զանգահարել՝ (0285) 2 48 79, (093) 624 111:
Տնօրինություն

ՑԱՎԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ «Սյունյաց երկիր» խմբագրակազմը վշտակցում է Սամվել Ալեքսանյանին՝ քրոջ՝ Քնարիկի անժամանակ մահվան կապակցությամբ եւ ցավակցում է հանգուցյալի մյուս հարազատներին ու մերձավորներին:

ՑԱՎԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ «Սյունյաց երկիր» խմբագրակազմը ցավակցում է Լեւոն Հովսեփյանին (Գորիս) հայրիկի՝ Սամվել Հովսեփյանի վաղաժամ մահվան կապակցությամբ:

ՑԱՎԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ «Սյունյաց երկիր» խմբագրակազմը վշտացած է Ձինավարդ մայրիկի մահվան առիթով եւ ցավակցում է Վահրամ Օրբելյանին, Նելլիին, Բելային, Էլլային, Բուրդա հարազատներին ու մերձավորներին:

ՑԱՎԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ Աղասի Հակոբջանյանի ընտանիքն ու Սիսիանի քաղաքապետարանի աշխատակազմը ցավակցում են Սամվել Ալեքսանյանին՝ քրոջ՝ Քնարիկի անժամանակ մահվան կապակցությամբ:

ՑԱՎԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ Աղասի Հակոբջանյանի ընտանիքն ու Սիսիանի քաղաքապետարանի աշխատակազմը ցավակցում են Վահրամ Օրբելյանին՝ մայրիկի՝ Ձինավարդի մահվան կապակցությամբ:

ԱՐՄԻՆԵ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ